

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0356

Wykonanie rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin (WE) nr 1107/2009 (2017/2128(INI))**

(2019/C 433/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 12/2013/MDC z dnia 18 lutego 2016 r. dotyczącej praktyk Komisji w zakresie wydawania zezwoleń i wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (pestycydów) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając europejską ocenę wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin oraz odnośne załączniki, opublikowane przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (DG EPRS) ⁽⁷⁾ w kwietniu 2018 r.,
- uwzględniając wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawach C-673/13 P (*Komisja przeciwko Stichting Greenpeace Nederland i PAN Europe*) oraz C-442/14 (*Bayer CropScience przeciwko Rada ds. wydawania zezwoleń na środki ochrony roślin i pestycydy*),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 11 kwietnia 2018 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i zrównoważonego charakteru unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 178/2002 [w sprawie ogólnego prawa żywnościowego], dyrektywę 2001/18/WE [w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie], rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 [w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy], rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 [w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt], rozporządzenie (WE) nr 2065/2003 [w sprawie środków aromatyzujących dymu wędzarniczego], rozporządzenie (WE) nr 1935/2004 [w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością], rozporządzenie (WE) nr 1331/2008 [w sprawie jednolitej procedury wydawania zezwoleń na stosowanie dodatków do żywności, enzymów spożywczych i środków aromatyzujących], rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 [w sprawie środków ochrony roślin] oraz rozporządzenie (UE) 2015/2283 [w sprawie nowej żywności] ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71.⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0042.⁽⁶⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64069>⁽⁷⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU\(2018\)615668_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU(2018)615668_EN.pdf)⁽⁸⁾ COM(2018)0179.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- uwzględniając zakres uprawnień i prace Komisji Specjalnej ds. Unijnej Procedury Wydawania Zezwoleń na Dopuszczenie Pesticydów do Obrotu (PEST), działającej przy Parlamencie Europejskim,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy, a także załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0268/2018),
- A. mając na uwadze, że ocena wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 (zwanego dalej „rozporządzeniem”) wykazała, że cele ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska nie są w pełni realizowane oraz że można by wprowadzić ulepszenia, aby osiągnąć wszystkie cele rozporządzenia;
- B. mając na uwadze, że ocena wykonania rozporządzenia powinna być rozpatrywana w powiązaniu z nadrzędną polityką UE w zakresie pestycydów, w tym z zasadami określonymi w dyrektywie 2009/128/WE [dyrektywa w sprawie zrównoważonego stosowania], rozporządzeniu (UE) nr 528/2012 [rozporządzenie w sprawie produktów biobójczych], rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 [rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości] i rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 [ogólne przepisy prawa żywnościowego];
- C. mając na uwadze, że wykonanie rozporządzenia nie okazało się zadowalające oraz że powinno ono być zgodne z polityką UE w powiązanych dziedzinach, w tym w zakresie pestycydów;
- D. mając na uwadze, że dostępne dowody wskazują, iż stosowanie trzech głównych instrumentów rozporządzenia – zatwierdzeń, zezwoleń i egzekwowania decyzji regulacyjnych – wymaga poprawy i nie zapewnia pełnego osiągnięcia celów rozporządzenia;
- E. mając na uwadze, że niektóre przepisy rozporządzenia w ogóle nie były stosowane przez Komisję, zwłaszcza art. 25 dotyczący zatwierdzania sejfnerów i synergetyków oraz art. 27 dotyczący negatywnego wykazu niedozwolonych składników obojętnych;
- F. mając na uwadze, że rozpoczęcie stosowania innych kluczowych przepisów, np. dotyczących kryteriów granicznych dla substancji czynnych będących substancjami zaburzającymi funkcjonowanie układu hormonalnego, zostało znacząco opóźnione z powodu niezgodnego z prawem postępowania Komisji;
- G. mając na uwadze, że zainteresowane strony zgłaszają problemy związane z metodą oceny, określoną przepisami prawa, w szczególności jeśli chodzi o wskazanie, kto powinien przedstawić badania naukowe i dowody na potrzeby ocen substancji czynnych, oraz dotyczące stosowania podczas tych ocen podejścia opartego na analizie zagrożeń;
- H. mając na uwadze, że ciężar dowodu powinien nadal spoczywać na wnioskodawcy, co pozwoli zapewnić, by środki publiczne nie były wydawane na badania, które ostatecznie mogą przynosić korzyści prywatnym interesom; mając jednocześnie na uwadze, że na każdym etapie procedury wydawania zezwoleń musi zostać zapewniona przejrzystość, z pełnym poszanowaniem praw własności intelektualnej, a zarazem w całej Unii musi być zagwarantowane konsekwentne przestrzeganie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej;
- I. mając na uwadze, że istnieją problemy związane z praktycznym stosowaniem ustalonej metody oceny; mając na uwadze, że w szczególności istnieją poważne problemy związane z niepełną harmonizacją wymogów dotyczących danych oraz stosowanych metod, co może utrudniać proces oceny;
- J. mając na uwadze, że stwierdzono, iż działania właściwych organów krajowych to jeden z głównych czynników wpływających na ocenę substancji czynnych; mając na uwadze, że istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem dostępności wiedzy specjalistycznej i personelu; mając na uwadze, że rozporządzenie i uzupełniające je wymogi prawne nie są jednolicie wykonywane w państwach członkowskich, co niesie ze sobą poważne konsekwencje dla zdrowia i środowiska;
- K. mając na uwadze, że należy poprawić przejrzystość na wszystkich etapach procedury zatwierdzania, a większa przejrzystość może pomóc zdobyć zaufanie publiczne do systemu regulującego środki ochrony roślin; mając na uwadze, że w wielu przypadkach niedostateczna jest również przejrzystość prowadzonych przez właściwe organy działań związanych z wydawaniem zezwoleń; mając na uwadze, że Komisja zaproponowała zmiany przepisów ogólnych prawa żywnościowego w celu rozwiania obaw dotyczących danych i dowodów przedstawianych podczas procedury oceny oraz w celu zwiększenia przejrzystości;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że w procedurze wydawania zezwoleń na środki ochrony roślin, odbywającej się wyłącznie na szczeblu krajowym, występują częste opóźnienia na etapie wydawania decyzji dotyczących zarządzania ryzykiem; mając na uwadze, że w niektórych przypadkach prowadzi to do wzrostu liczby zezwoleń udzielanych przez państwa członkowskie w ramach odstępstwa z zastosowaniem art. 53 rozporządzenia; mając na uwadze, że występują przypadki, w których takie odstępstwa są wykorzystywane wbrew intencji prawodawcy;
- M. mając na uwadze, że rozporządzenie wprowadza przepis stanowiący, że integrowana ochrona roślin powinna stać się częścią wymogów podstawowych w zakresie zarządzania w ramach zasad wzajemnej zgodności wspólnej polityki rolnej; mając na uwadze, że nie ma to jeszcze miejsca;
- N. mając na uwadze, że według dostępnych dowodów przedmiotowa regulacja na poziomie UE wspiera krajowe wysiłki i działania oraz stanowi dla nich wartość dodaną;
- O. mając na uwadze, że poważne rozważania dotyczące rozwiązań alternatywnych często pojawiają się dopiero po zmianie wymogów prawnych; mając przykładowo na uwadze, że jeśli chodzi o rozszerzony zakaz stosowania neonicotynoidów, najnowsza ocena (z dnia 30 maja 2018 r.)⁽⁹⁾ wskazuje, iż istnieją łatwo dostępne niechemiczne rozwiązania alternatywne w przypadku 78 % zastosowań neonicotynoidów;
- P. mając na uwadze, że od dnia 31 maja 2016 r. nie przedłożono żadnych nowych substancji czynnych do zatwierdzenia; mając na uwadze, że istotne znaczenie mają innowacje i opracowywanie nowych produktów, zwłaszcza produktów niskiego ryzyka;
- Q. mając na uwadze, że dostępność na rynku podrobionych pestycydów jest sprawą rzeczywistej troski; mając na uwadze, że podrobione pestycydy mogą być szkodliwe dla środowiska, a także mogą osłabiać skuteczność rozporządzenia;

Główne wnioski

1. uważa, że właściwym szczeblem, na którym należy kontynuować działania regulacyjne dotyczące pestycydów, jest Unia Europejska;
2. wskazuje, że środki ochrony środowiska mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się patogenów i organizmów szkodliwych, jego ograniczanie i powstrzymanie muszą pozostać w centrum wszystkich obecnych i przyszłych działań;
3. uważa, że w porównaniu z podejściem stosowanym w przeszłości przyjęcie i wdrożenie rozporządzenia stanowi znaczący krok naprzód, jeśli chodzi o postępowanie ze środkami ochrony roślin w UE;
4. podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na rolę małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w opracowywaniu nowych produktów, gdyż MŚP często brakuje znacznych zasobów koniecznych w procesie opracowywania i zatwierdzania nowych substancji;
5. jest zaniepokojony faktem, że rozporządzenie nie zostało skutecznie wdrożone, co powoduje, że w praktyce jego cele dotyczące produkcji rolnej i innowacji nie są osiągnięte; podkreśla fakt, że częściowo z powodu niskiego stopnia innowacyjności spada liczba substancji czynnych stosowanych w pestycydach;
6. przypomina o istotnej potrzebie zintegrowanego podejścia oraz o konieczności objęcia oceną rozporządzenia (WE) nr 1185/2009 w sprawie statystyk dotyczących pestycydów⁽¹⁰⁾, przy czym wyniki oceny należy wykorzystać do ograniczenia ilości stosowanych środków ochrony roślin, minimalizując w ten sposób stwarzane przez nie ryzyko oraz ich negatywne oddziaływanie na zdrowie i środowisko;
7. zauważa, że cele i instrumenty rozporządzenia oraz jego wykonywanie nie zawsze są wystarczająco spójne z polityką UE w zakresie rolnictwa, zdrowia, dobrostanu zwierząt, bezpieczeństwa żywnościowego, jakości wody, zmiany klimatu, zrównoważonego stosowania pestycydów oraz najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy;

⁽⁹⁾ ANSES – Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Francja) – Wnioski, 2018.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2009, s. 1.

Czwartek, 13 września 2018 r.

8. wyraża zaniepokojenie, że stosowanie rozporządzenia w odniesieniu do wykorzystywania zwierząt w badaniach służących identyfikacji zagrożeń i ocenie ryzyka nie jest zgodne z trzema wymogami (zasadami zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia) przewidzianymi w dyrektywie 2010/63/UE dotyczącej eksperymentów na zwierzętach oraz że dwuletnie badanie biologiczne rakotwórczości może prowadzić do kontrowersyjnych wyników ⁽¹⁾;
9. przypomina, że zasada ostrożności jest ogólną unijną zasadą, która została określona w art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i która ma na celu zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony środowiska dzięki podejmowaniu decyzji zapobiegawczych;
10. uważa za niedopuszczalne, że wymogi dotyczące zatwierdzania sejfnerów i synergetyków nie były dotąd stosowane, co jest sprzeczne z art. 25 rozporządzenia;
11. uważa za niedopuszczalne, że nadal nie został przyjęty negatywny wykaz składników obojętnych, zwłaszcza po wprowadzeniu zakazu stosowania polietoksyloowanej aminy lojowej w połączeniu z glifosatem, który to zakaz uwypuklił możliwe szkodliwe działanie niektórych składników obojętnych;
12. odnotowuje prowadzoną przez Komisję ocenę REFIT rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz jej planowane ukończenie do listopada 2018 r.; ufa, że jej ustalenia będą stanowiły dla współprawodawców odpowiednią podstawę do dyskusji na temat przyszłych prac nad rozporządzeniem;
13. jest zaniepokojony coraz częstszym wykorzystywaniem procedury wydawania zezwoleń w sytuacjach nadzwyczajnych na podstawie art. 53 oraz wykrytymi przypadkami niewłaściwego jej stosowania w niektórych państwach członkowskich; zauważa, że niektóre państwa członkowskie stosują art. 53 zdecydowanie częściej niż inne; odnotowuje pomoc techniczną udzielaną przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia przy badaniu stosowania zezwoleń nadzwyczajnych; odnotowuje wyniki badania EFSA w sprawie zezwoleń nadzwyczajnych w 2017 r. dotyczących trzech neonikotynoidów, które wykazało, że o ile niektóre zezwolenia nadzwyczajne były konieczne i mieściły się w granicach parametrów określonych w przepisach, to inne nie były uzasadnione; uznaje za istotne, aby państwa członkowskie dostarczały niezbędne dane w celu umożliwienia EFSA skutecznego wykonywania mandatu;
14. podkreśla znaczenie takiego kształtowania polityki, które odbywa się w oparciu o naukę regulacyjną i dostarcza sprawdzalnych i powtarzalnych dowodów z wykorzystaniem uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym zasad naukowych odnoszących się do takich aspektów jak: wytyczne, dobre praktyki laboratoryjne i badania poddawane wzajemnej ocenie;
15. wyraża zaniepokojenie, że niepełna harmonizacja wymogów dotyczących danych i badań w niektórych dziedzinach nauki prowadzi do niewydajnych metod pracy, braku zaufania między organami krajowymi i opóźnień w procesie wydawania zezwoleń, co może mieć negatywne skutki dla zdrowia ludzi i zwierząt, środowiska i produkcji rolnej;
16. wyraża ubolewanie z powodu ograniczonej publicznej dostępności informacji o procedurze oceny i wydawania zezwoleń oraz ograniczonego dostępu do informacji; ubolewa, że poziom przejrzystości w państwach członkowskich pełniących rolę sprawozdawcy (działających w ramach procedury zatwierdzania) jest niski, i sugeruje, że można byłoby zwiększyć dostępność i przystępność informacji na etapie weryfikacji przez EFSA oraz że najwyraźniej brakuje przejrzystości na etapie zarządzania ryzykiem, co zainteresowane strony również uznają za problematyczne; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez Europejską Agencję Chemiczną (ECHA) w celu zwiększenia przejrzystości i przystępności za pośrednictwem strony internetowej oraz uważa, że taki model mógłby zostać wykorzystany w przyszłości, aby poprawić przejrzystość;
17. podkreśla, że wiarygodność systemu udzielania zezwoleń na środki ochrony roślin jest silnie uzależniona od zaufania publicznego do agencji europejskich, które dostarczają opinii naukowych stanowiących podstawę zatwierdzeń i zarządzania ryzykiem; podkreśla, że przejrzystość procesu oceny naukowej jest ważna dla utrzymania zaufania publicznego; wzywa zatem do zapewnienia odpowiednim agencjom adekwatnych funduszy i personelu gwarantujących niezależne, przejrzyste i terminowe udzielanie zezwoleń; ponadto przyjmuje z zadowoleniem stałe dążenie EFSA do udoskonalenia systemu, aby zapewnić niezależność i zarządzanie potencjalnymi konfliktami interesów, co pochwalił Trybunał Obrachunkowy, uznając ten system za najbardziej zaawansowany spośród systemów stosowanych przez agencje skontrolowane w 2012 r., a ponadto system ten został ostatnio zaktualizowany w czerwcu 2017 r.; wzywa Komisję, aby zaproponowała udoskonalenia, które jeszcze bardziej zwiększyłyby przejrzystość procesu regulacyjnego, obejmujące dostęp do danych pochodzących z badań bezpieczeństwa przedkładanych przez producentów w ramach wniosków o zezwolenie na dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu w UE; dostrzega, że należy dokonać przeglądu procedury, aby usprawnić ocenę, zwiększyć niezależność organów odpowiedzialnych za prowadzenie badań, uniknąć konfliktów interesu i zapewnić większą przejrzystość procedury;

⁽¹⁾ Źródło: Na podstawie informacji i ustaleń zawartych w europejskiej ocenie wdrożenia, badanie EPRS z kwietnia 2018 r., s. 36 i II-33.

Czwartek, 13 września 2018 r.

18. wzywa Komisję do wprowadzenia na szczeblu europejskim wykazu zastosowań, aby zwiększyć harmonizację przepisów rozporządzenia;
19. jest zaniepokojony, że w niektórych przypadkach środki ochrony roślin dostępne na rynku i ich stosowanie przez użytkowników mogą nie być zgodne z odnośnymi warunkami zezwolenia dotyczącymi składu i stosowania; podkreśla, że zastosowania nieprofesjonalne powinny być w miarę możliwości ograniczane w celu zmniejszenia skali niewłaściwego stosowania;
20. podkreśla znaczenie szkoleń dla użytkowników profesjonalnych w celu zapewnienia należytego i odpowiedniego stosowania środków ochrony roślin; uważa za właściwe odróżnianie użytkowników profesjonalnych od użytkowników-amatorów; zauważa, że środki ochrony roślin są wykorzystywane w prywatnych ogrodach, liniach kolejowych i parkach publicznych;
21. stwierdza, że przysługujące państwom członkowskim prawo odmowy uznania zezwolenia na środki ochrony roślin pozostaje nienaruszone;
22. podkreśla, że rozporządzenie powinno lepiej odzwierciedlać potrzebę promowania praktyk rolniczych opartych na integrowanej ochronie roślin, w tym przez wspieranie opracowywania substancji niskiego ryzyka; podkreśla, że brak dostępności środków ochrony roślin niskiego ryzyka utrudnia rozwój integrowanej ochrony roślin; zauważa z zaniepokojeniem, że z łącznej liczby prawie 500 substancji dostępnych na rynku UE tylko dziesięć zostało zatwierdzonych jako środki ochrony roślin niskiego ryzyka;
23. podkreśla, że wydawanie zezwoleń na niechemiczne pestycydy niskiego ryzyka i ich promowanie stanowią ważny środek wsparcia ochrony roślin o niskim zużyciu pestycydów; uznaje konieczność intensyfikacji badań naukowych dotyczących tych produktów, ponieważ ich skład i działanie diametralnie różnią się od składu i działania produktów konwencjonalnych; podkreśla, że obejmuje to także konieczność zapewnienia większych zasobów wiedzy fachowej w EFSA i właściwych organach krajowych w celu oceny tych biologicznych substancji czynnych; podkreśla, że środki ochrony roślin pochodzenia biologicznego powinny podlegać takim samym rygorystycznym ocenom jak inne substancje; zgodnie z rezolucją z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego wzywa Komisję, aby przedłożyła szczegółowy wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 z myślą o przyspieszeniu procesu oceny, wydawania zezwoleń i rejestracji pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego, niezależnie od ogólnego przeglądu rozporządzenia prowadzonego w związku z inicjatywą REFIT;
24. uważa, że rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 należy również zmienić w taki sposób, aby lepiej uwzględniało substancje, które nie są uznawane za środki ochrony roślin, a które używane do ochrony roślin podlegają temu rozporządzeniu; zauważa, że substancje te oferują interesujące rozwiązania alternatywne, jeśli chodzi o zintegrowane metody produkcji i niektóre produkty kontroli biologicznej;
25. podkreśla, że na szczególną uwagę i wsparcie zasługują środki ochrony roślin do zastosowań małoobszarowych, ponieważ obecnie istnieje niewiele zachęt ekonomicznych skłaniających przedsiębiorstwa do opracowywania takich produktów; przyjmuje z zadowoleniem ustanowienie instrumentu koordynacji w zakresie zastosowań małoobszarowych jako forum udoskonalania koordynacji między państwami członkowskimi, organizacjami zrzeszającymi rolników i przemysłem w zakresie opracowywania rozwiązań dla zastosowań małoobszarowych;
26. podkreśla, że wiele dozwolonych środków ochrony roślin nie było poddawanych ocenie pod kątem norm unijnych od ponad 15 lat w wyniku opóźnień w procedurach wydawania zezwoleń;
27. podkreśla, że ważne jest stworzenie ram regulacyjnych sprzyjających innowacjom, umożliwiających zastępowanie starszych środków chemicznych nowymi i lepszymi środkami ochrony roślin; podkreśla znaczenie dostępności szerokiego spektrum środków ochrony roślin o różnych sposobach działania, tak aby uniknąć rozwoju oporności i utrzymać skuteczność stosowania środków ochrony roślin;
28. jest zaniepokojony faktem, że harmonizacja wytycznych wciąż nie została ujednoczona;
29. podkreśla, że brakujące lub niekompletne wytyczne stanowią poważne niedociągnięcie, które wywiera negatywny wpływ na wykonywanie rozporządzenia i tym samym osiągnięcie jego celów;

Czwartek, 13 września 2018 r.

30. podkreśla, że dostępne wytyczne nie są prawnie wiążące, co powoduje, iż wnioskodawcy nie mają pewności regulacyjnej i stawia pod znakiem zapytania wyniki ocen przeprowadzonych w ramach procedur zatwierdzania;

31. z zadowoleniem przyjmuje koncepcję systemu strefowego i przyświecający mu cel usprawnienia wydawania zezwoleń na środki ochrony roślin; uważa procedurę wzajemnego uznawania za mającą kluczowe znaczenie dla podziału nakładu pracy oraz dla zachęcania do przestrzegania terminów; ubolewa nad problemami we wdrażaniu, które wiążą się z zasadą wzajemnego uznawania; wzywa Komisję, aby współpracowała z państwami członkowskimi nad usprawnieniem funkcjonowania systemu strefowego; podkreśla, że pełne wdrożenie istniejącego prawodawstwa powinno mieć na celu unikanie powielania prac i udostępnianie rolnikom nowych substancji bez zbędnej zwłoki;

32. podkreśla potrzebę dzielenia się wiedzą i nabywania umiejętności w zakresie rozwiązań alternatywnych wobec chemicznych pestycydów oraz w zakresie integrowanej ochrony roślin, w tym określania optymalnego płodozmianu w warunkach rynkowych i klimatycznych, w jakich działają rolnicy; zauważa ponadto, że przewidziano to już w rozporządzeniu horyzontalnym w sprawie WPR, a także w szczególności w usługach doradczych dla rolników finansowanych w ramach rozwoju obszarów wiejskich;

33. wyraża zaniepokojenie z powodu niewielkiej liczby nowo zatwierdzonych substancji; podkreśla znaczenie odpowiedniego zestawu narzędzi w zakresie środków ochrony roślin dla rolników, aby zabezpieczyć dostawy żywności w UE;

34. wyraża zaniepokojenie, że w ostatnich debatach coraz częściej kwestionuje się stosowany obecnie, oparty na dowodach naukowych unijny system oceny środków ochrony roślin; podkreśla znaczenie, jakie ma zachowanie i dalsza konsolidacja systemu, który jest solidny pod względem naukowym, obiektywny i oparty na wzajemnej weryfikacji dowodów uzyskiwanych w wyniku stosowania otwartego, niezależnego i multidyscyplinarnego podejścia naukowego przy wydawaniu zezwolenia na każdą substancję czynną, zgodnie z unijnymi zasadami analizy zagrożeń i zasadą ostrożności ustanowioną w przepisach ogólnych prawa żywnościowego; nalega, aby procedura ponownego zatwierdzania substancji czynnych uwzględniała praktyczne zastosowanie środków ochrony roślin, a także postęp naukowy i technologiczny w tej dziedzinie; zwraca uwagę, że złożoność obecnego systemu oceny i udzielania zezwoleń skutkuje nieprzebraniem przewidzianych terminów i może spowodować nieprawidłowe działanie całego systemu; w związku z tym podkreśla potrzebę przeprowadzenia przeglądu i uproszczenia tego systemu;

35. podkreśla brak równowagi pod względem liczby wniosków między niektórymi państwami członkowskimi, które należą do tej samej strefy i mają podobny rozmiar i warunki rolnicze;

36. uważa, że przywożone spoza UE produkty rolne, przy których uprawie stosowano środki ochrony roślin, powinny podlegać takim samym rygorystycznym kryteriom jak produkty rolne pochodzące z UE; wyraża zaniepokojenie, że przy uprawie importowanych produktów rolnych mogą być stosowane środki ochrony roślin niezarejestrowane w UE;

Zalecenia

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o skuteczne wykonywanie rozporządzenia w zakresie realizacji zadań przewidzianych dla nich w procedurze zatwierdzania i procedurze wydawania zezwoleń;

38. wzywa państwa członkowskie, aby rozwiązały problem poważnych i stałych braków kadrowych we właściwych organach krajowych, które to braki prowadzą do opóźnień na etapie identyfikacji zagrożeń i początkowej oceny ryzyka przeprowadzanej przez państwa członkowskie;

39. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dopilnowały, żeby proceduralne przedłużenie okresu zatwierdzenia na czas trwania procedury, zgodnie z art. 17 rozporządzenia, nie było stosowane w odniesieniu do substancji czynnych, które są mutagenne, rakotwórcze lub działające szkodliwie na rozrodczość i w związku z tym należą do kategorii 1A lub 1B, lub substancji czynnych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i szkodliwych dla ludzi lub zwierząt, jak ma to obecnie miejsce w przypadku takich substancji jak: flumioksazylna, tiaklopryd, chlorotoluron i dimoksystrubina ⁽¹²⁾;

(12) Źródło: https://www.foodwatch.org/fileadmin/foodwatch.nl/Onze_campagnes/Schadelijke_stoffen/Documents/Rapport_foodwatch_Ten_minste_onhoudbaar_tot.pdf

Czwartek, 13 września 2018 r.

40. stosowanie substancji czynnych, które są mutagenne, rakotwórcze lub działające szkodliwie na rozrodczość i w związku z tym należą do kategorii 1A lub 1B, lub substancji czynnych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego i szkodliwych dla ludzi lub zwierząt, które uzyskały już jedno lub kilka proceduralnych przedłużeń okresu zatwierdzenia zgodnie z art. 17, musi zostać niezwłocznie zabronione;
41. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby uznały ochronę zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska za kluczowe cele prawodawstwa, przy czym należy też udoskonalać produkcję rolną i zachować konkurencyjność sektora rolnego;
42. wzywa przemysł do dostarczania państwom członkowskim pełniącym rolę sprawozdawcy i agencjom UE wszystkich danych i badań naukowych w jednolitym i nadającym się do odczytu maszynowego formacie elektronicznym; wzywa Komisję, aby opracowała ujednolicony wzór danych wejściowych w celu ułatwienia wymiany danych między państwami członkowskimi na wszystkich etapach procedury; uznaje, że dane te muszą być przetwarzane zgodnie z parametrami określonymi w unijnych przepisach dotyczących ochrony danych i własności intelektualnej;
43. wzywa państwa członkowskie, aby rygorystycznie stosowały art. 9 rozporządzenia dotyczący spełnienia kryteriów formalnych i przyjmowały wyłącznie kompletne wnioski o dokonanie oceny substancji czynnej;
44. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia pełnego i jednolitego stosowania kryteriów granicznych zagrożeń zgodnie z istniejącymi zharmonizowanymi wytycznymi, jak również do upewnienia się, że substancje są oceniane pod kątem ryzyka wyłącznie wówczas, gdy istnieją dowody, że nie mają one niebezpiecznych (granicznych) właściwości, zgodnie z wymogami rozporządzenia;
45. wzywa Komisję, aby wreszcie wdrożyła przepisy dotyczące składników obojętnych, sejfnerów i synergetyków, aby sporządziła wykaz niedopuszczalnych składników obojętnych oraz ustanowiła zasady, zgodnie z którymi sejfenery i synergetyki będą testowane na szczeblu UE, a także aby dopilnowała, żeby do obrotu mogły być wprowadzane jedynie te chemikalia, które spełniają unijne kryteria zatwierdzenia;
46. przyjmuje z zadowoleniem interpretację zasady ostrożności stosowaną przez Komisję wyrażoną w ocenie REFIT przepisów ogólnych prawa żywnościowego⁽¹³⁾, zgodnie z którą zasada ostrożności nie stanowi alternatywy dla podejścia do zarządzania ryzykiem, lecz raczej szczególną formę zarządzania ryzykiem; przypomina, że pogląd ten poparł w swoich orzeczeniach także Sąd Unii Europejskiej⁽¹⁴⁾;
47. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby – pełniąc funkcję zarządzających ryzykiem w procedurze zatwierdzania i procedurze wydawania zezwoleń – należycie stosowały zasadę ostrożności i zwracały szczególną uwagę na ochronę grup szczególnie wrażliwych, zdefiniowanych w art. 3 pkt 14 rozporządzenia;
48. wzywa Komisję, agencje i właściwe organy, aby dokonały przeglądu i korekty sposobu informowania o procedurach oceny ryzyka i decyzjach dotyczących zarządzania ryzykiem w celu zwiększenia zaufania publicznego do systemu wydawania zezwoleń;
49. wzywa państwa członkowskie do poprawy stosowania procedury wydawania zezwoleń na poziomie krajowym, aby ograniczyć przyznawanie odstępstw i przedłużeń na podstawie art. 53 rozporządzenia do faktycznych sytuacji nadzwyczajnych; wzywa Komisję, aby w pełni korzystała z przyznaných jej uprawnień kontrolnych na mocy art. 53 ust. 2 i 3; wzywa ponadto państwa członkowskie, aby w pełni stosowały się do obowiązku informowania pozostałych państw członkowskich i Komisji określonego w art. 53 ust. 1, zwłaszcza w odniesieniu do wszelkich środków podjętych w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników, grup szczególnie wrażliwych i konsumentów;
50. wzywa Komisję do zakończenia prac nad metodami określania, kiedy pewne odstępstwa powinny być stosowane, w szczególności w odniesieniu do „nieistotnego narażenia” i „poważnego niebezpieczeństwa dla zdrowia roślin”, bez zmiany litery i ducha przepisów; ostrzega Komisję, że jakakolwiek nowa interpretacja pojęcia „nieistotne narażenie” jako „nieistotne ryzyko” byłaby niezgodna z literą i duchem przepisów;

⁽¹³⁾ SWD(2018)0038.

⁽¹⁴⁾ Na przykład wyrok Sądu z dnia 9 września 2011 r., *Francja przeciwko Komisji*, T-257/07, ECLI:EU:T:2011:444.

Czwartek, 13 września 2018 r.

51. postuluje zwiększenie inwestycji przez Komisję i państwa członkowskie, aby pobudzać podejmowanie inicjatyw badawczych dotyczących substancji czynnych, w tym biologicznych substancji niskiego ryzyka, i środków ochrony roślin w ramach programu „Horyzont Europa” i wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027; podkreśla, że ważne jest, aby na szczeblu unijnym istniały ramy regulacyjne dotyczące środków ochrony roślin, które chronią środowisko i zdrowie ludzi, a także pobudzają badania naukowe i innowacje zmierzające do opracowania skutecznych i bezpiecznych środków ochrony roślin, a jednocześnie zapewniają zrównoważoną praktykę rolniczą i integrowaną ochronę roślin; podkreśla, że w celu ochrony zdrowia roślin potrzebny jest bogaty zestaw różnorodnych narzędzi, które będą bezpieczne i skuteczne; zwraca uwagę na potencjał, jaki mogą mieć precyzyjne techniki rolnicze i innowacje technologiczne, jeśli chodzi o pomoc europejskim rolnikom w optymalizacji zwalczania szkodników w lepiej ukierunkowany i bardziej zrównoważony sposób;

52. wzywa Komisję, aby ograniczyła stosowanie procedury przedkładania informacji potwierdzających ściśle do przypadków zgodnych z celem tej procedury określonym w art. 6 lit. f) rozporządzenia, a mianowicie do przypadków, gdy podczas procesu oceny lub w wyniku zdobycia nowej wiedzy naukowej i technicznej ustanowiono nowe wymogi; podkreśla, że kompletna dokumentacja jest istotna dla zatwierdzenia substancji czynnej; ubolewa nad tym, że procedura udzielania odstępstwa na podstawie danych potwierdzających spowodowała, że niektóre środki ochrony roślin, które w przeciwnym razie byłyby zakazane, pozostawały na rynku przez dłuższy czas;

53. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia ogólnej przejrzystości procedur, w tym przez udostępnianie szczegółowych protokołów dyskusji w ramach procedury komitologii i odnośnych stanowisk, w szczególności przez wyjaśnianie i uzasadnianie decyzji Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz;

54. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia większej spójności rozporządzenia i jego wykonywania z powiązanymi przepisami i politykami UE, w szczególności z dyrektywą dotyczącą zrównoważonego stosowania pestycydów, oraz do stworzenia zachęt – w tym udostępnienia wystarczających zasobów – które w perspektywie krótkoterminowej będą promować i pobudzać rozwój oraz stosowanie bezpiecznych i nietoksycznych środków alternatywnych dla środków ochrony roślin; odnotowuje, że w ramach regulacyjnych nie uwzględniono niemożliwego do uniknięcia wpływu na gatunki niebędące przedmiotem zwalczania, zwłaszcza pszczoły i pozostałe owady zapylające oraz inne pożyteczne dla rolnictwa owady będące naturalnymi wrogami organizmów szkodliwych; przyjmuje do wiadomości niedawne badanie naukowe zwracające uwagę na „masową zagładę owadów”, która doprowadziła do wyginięcia 75 % owadów latających w różnych regionach Niemiec, nawet w rezerwach przyrody, w których nie stosowano pestycydów w rolnictwie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia spójności WPR z prawodawstwem w dziedzinie środków ochrony roślin, w szczególności przez utrzymanie obowiązków określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009 i dyrektywie 2009/128/WE, zawartych w wykazie wymogów podstawowych w zakresie zarządzania (SMR 12 i SMR 13) we wniosku Komisji w sprawie rozporządzenia dotyczącego planów strategicznych WPR ⁽¹⁵⁾;

55. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia skutecznego egzekwowania przepisów rozporządzenia, w szczególności w zakresie kontroli środków ochrony roślin wprowadzanych do obrotu w UE, niezależnie od tego, czy zostały wyprodukowane w UE, czy pochodzą z importu z państw trzecich;

o

o o

56. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁵⁾ Wniosek w sprawie rozporządzenia dotyczącego planów strategicznych WPR, COM(2018)0392.